

Przedmowa	7
Wprowadzenie	8
Założenia metodyczne	11
Ogólna charakterystyka przedmiotu badań	12
Procesy wzrostu i destabilizacji ludnościowej obszarów wiejskich. Przegląd literatury przedmiotu	15
Oceana procesów wzrostu ludnościowego ośrodków wiejskich w literaturze	18
Charakterystyczne cechy obszarów i ośrodków wzrostu ludnościowego wsi	20
Oceana zjawiska depopulacji wsi w literaturze	21
Charakterystyczne cechy terenów depopulacyjnych	23
Związek zjawisk depopulacyjnych z zmianami w sieci osadniczej	25
Powiązania zjawisk depopulacyjnych z przemianami społeczno-gospodarczymi	26
Geneza wiejskiej sieci osadniczej Śląska Opolskiego	28
Procesy ludnościowe na obszarach wiejskich Śląska Opolskiego w świetle literatury	38
Przestrzenne zróżnicowanie procesów demograficznych na Śląsku Opolskim	42
Przemiany ludnościowe wsi w regionie opolskim w okresie powojennym	44
Wewnątrzregionalne zróżnicowanie tempa zmian ludnościowych na Śląsku Opolskim	48
Zróżnicowanie cech demograficznych ludności wiejskiej (płci, wieku, zatrudnienia) na Śląsku Opolskim	51
Charakterystyka zmian ludnościowych na obszarach wiejskich Śląska Opolskiego w dekadach	59
Lata czterdzieste - uwarunkowania historyczne	59
Zmiany ludnościowe na obszarach wiejskich w latach pięćdziesiątych	62
Zmiany ludnościowe na obszarach wiejskich w latach sześćdziesiątych	65
Zmiany ludnościowe na obszarach wiejskich w latach siedemdziesiątych	68
Zmiany ludnościowe na obszarach wiejskich w latach osiemdziesiątych	73
Dynamika zmian ludnościowych we wsiach Śląska Opolskiego w okresie 1950-1989	76
Procesy wzrostu ludnościowego wsi na Śląsku Opolskim (1950-1989)	77
Wzrost ludnościowy wsi na Śląsku Opolskim w latach pięćdziesiątych	78
Wzrost ludnościowy wsi na Śląsku Opolskim w latach sześćdziesiątych	80
Wzrost ludnościowy wsi na Śląsku Opolskim w latach siedemdziesiątych	81
Wzrost ludnościowy wsi na Śląsku Opolskim w latach osiemdziesiątych	81
Wsie o stabilnej sytuacji ludnościowej na Śląsku Opolskim (1950-1989)	82
Procesy destabilizacji ludnościowej we wsiach Śląska Opolskiego	86
Rola ruchów migracyjnych w przestrzennym rozmieszczeniu ludności wiejskiej w regionie opolskim	86

Kierunki migracji ludności wiejskiej Śląska Opolskiego	88
Migracje zewnętrzne (zagraniczne)	89
Podstawowe przyczyny migracji ludności wiejskiej w regionie opolskim	95
Procesy wyludniania się wsi na Śląsku Opolskim. Prawidłowości rozkładu przestrzennego wsi o charakterze depopulacyjnym	97
Procesy wyludniania się wsi na Śląsku Opolskim w latach pięćdziesiątych	99
Procesy wyludniania się wsi na Śląsku Opolskim w latach sześćdziesiątych	100
Procesy wyludniania się wsi na Śląsku Opolskim w latach siedemdziesiątych	102
Procesy wyludniania się wsi na Śląsku Opolskim w latach osiemdziesiątych	105
Główne skutki społeczne, gospodarcze i przestrzenne bezwzględnego spadku zaludnienia niektórych rejonów Śląska Opolskiego	108
Powiązania tendencji wzrostowych i destabilizacyjnych w wiejskim systemie osadniczym Śląska Opolskiego - wzajemne uwarunkowania	110
Wielkość wsi a kierunek zmian w zaludnieniu terenów wiejskich	110
Dynamika zmian ludnościowych w osiedlach wiejskich Śląska Opolskiego i jej związek z wielkością wsi	110
Zmiany struktury wielkości wsi Śląska Opolskiego	113
Związek struktury funkcjonalnej wsi Śląska Opolskiego z procesami wzrostu i destabilizacji ludnościowej	116
Struktura funkcjonalna wsi Śląska Opolskiego	116
Funkcje wsi a kierunki zmian ludnościowych	121
Niektóre funkcje wsi regionu opolskiego a procesy ludnościowe	128
Kierunki rozwoju ludnościowego wsi wykazujących cechy miast	128
Miasta zdegradowane na Śląsku Opolskim	128
Ośrodki wiejskie wykazujące cechy miast na Śląsku Opolskim	131
Poziom rozwoju cech miejskich w wybranych ośrodkach wiejskich Śląska Opolskiego	133
Tendencje rozwoju ludnościowego ośrodków o cechach miejskich	135
Kierunki rozwoju ludnościowego wsi z funkcją administracyjną	137
Przemysł na obszarach wiejskich Śląska Opolskiego a procesy wzrostu i destabilizacji ludności w systemie osadnictwa wiejskiego	141
Uprzemysłowienie obszarów wiejskich Śląska Opolskiego	142
Rozwój ludnościowy wiejskich ośrodków przemysłowych	146
Uprzemysłowienie a kierunki rozwoju ludnościowego terenów wiejskich Śląska Opolskiego	146
Dojazdy do pracy i ich związek z procesami ludnościowymi na obszarach wiejskich w regionie opolskim	147
Główne ośrodki dojazdów do pracy	151
Rozmieszczenie i wielkość ośrodków wyjazdowych	153
Saldo dojazdów do pracy w regionie opolskim	156
Dojazdy do pracy a ludność czynna zawodowo	159

Związki gospodarki rolnej z przemianami ludnościowymi osiedli wiejskich na Śląsku Opolskim. Zmiany struktury agrarnej rolnictwa indywidualnego w regionie opolskim	162
Związek procesów ludnościowych na obszarach wiejskich Śląska Opolskiego z infrastrukturalnym wyposażeniem wsi	166
Wyposażenie w urządzenia infrastruktury społecznej a rozwój ludnościowy wsi	166
Wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej a rozwój ludnościowy wsi	169
Zmiany liczby ludności wsi Śląska Opolskiego. Porównanie stanu z końca lat osiemdziesiątych z poprzednimi okresami (1989-1950; 1989-1960; 1989-1970; 1989-1978) 172	172
Zmiany bezwzględnej liczby ludności wsi Śląska Opolskiego w czterech dekadach okresu powojennego	179
Minimalne i maksymalne zaludnienie wsi Śląska Opolskiego w okresie powojennym	180
Typologia wsi według kierunków zmian ludnościowych. Zmiany liczby ludności wsi w przekrojach czasowych	184
Typy rozwoju ludnościowego wsi regionu opolskiego w skali gmin	185
Typy rozwoju ludnościowego wsi Śląska Opolskiego w skali jednostek osadniczych	190
Podstawowe kierunki zmian morfologicznych w sieci osiedli wiejskich Śląska Opolskiego 193	193
Kierunki przekształceń sieci osiedli wiejskich	201
Semiurbanizacja - początkowe stadium procesów urbanizacyjnych na wsi opolskiej	202
Suburbanizacja - proces przemian ludnościowo-gospodarczych w strefach wpływu ośrodków miejskich	204
Zespoły produkcyjno-osadnicze	207
Pasma osadnicze - liniowe formy urbanizacji wsi	208
Ośrodki lokalne - miejsca rozwoju ludnościowego i przemian strukturalnych wsi opolskiej	209
Strefa brzeżna aglomeracji górnośląskiej	210
Podsumowanie	212
Wnioski dotyczące cech demograficznych i związanych z nimi procesów	213
Podział na dwie strefy ludnościowe oraz ich związek z procesami migracji i strukturą etniczną	213
Zmiany w kierunku urbanizacji i procesy ludnościowe	215
Związki między strukturą funkcjonalną wsi a kierunkami zmian ludnościowych	217
Zmiany ludnościowe i funkcja rolnicza	218
Zmiany ludnościowe w ośrodkach wiejskich i ich związek z wielkością wsi oraz procesami koncentracji	219
Wnioski ogólniejsze	220
Możliwości sterowania procesami ludnościowymi na wsi opolskiej	223
Literatura dotycząca regionu	224
Literatura dotycząca innych regionów i całej Polski	242
Literatura zagraniczna	249
Summary	258
Zusammenfassung	261
Spis rycin	265
Spis tabel	267